

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Методика ознайомлення з довідками

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. р. декана факультету соціальної
педагогіки та психології
О. В. Пономаренко
«31» серпня 2026 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Методика ознайомлення з довідками
підготовки бакалаврів
денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта»
спеціальності 012 Дошкільна освіта
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

ВИКЛАДАЧ: Самсонова О. О., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри
дошкільної та початкової освіти

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри дошкільної та
початкової освіти

Протокол № 1 від «25» серпня 2026 р.
Завідувач кафедри
дошкільної та початкової освіти

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

Л. О. Сущенко

С. В. Сиваш

2026 рік

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Методика ознайомлення з довкіллям

підготовки бакалаврів
денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта»
спеціальності 012 Дошкільна освіта
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

ВИКЛАДАЧ: Самсонова О.О., канд. пед. н., доцент, доцент кафедри дошкільної та початкової освіти

Зв'язок з викладачем: *Viber, телеграм (097-949-83-54), Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)*

E-mail: *golovinova.l89@gmail.com*

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9274>

Телефон: *097-949-83-54*

Інші засоби зв'язку: *golovinova.l89@gmail.com*

Кафедра: *кафедра дошкільної та початкової освіти, VIII к., ауд. 103*

1. Опис навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Методика ознайомлення з довкіллям» є засвоєння студентами знань про входження дитини в соціум: багатовекторність дитячих стосунків, шляхи соціалізації дитини, ставлення соціуму до дитинства, виховання соціально активної "творчої особистості, здатної дбайливо ставитися до природи, світу речей, самої себе, інших людей, розуміти значення життя як найвищої цінності, виховання у дитини свого власного "Я", свого місця серед інших людей, віри у свої сили та здібності. забезпечення майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти теоретичними знаннями та формування практичних умінь до виконання кваліфікаційних обов'язків вихователя закладу дошкільної освіти.

Пререквізити навчальної дисципліни «Методика ознайомлення з довкіллям»: «Дошкільна педагогіка», «Методика ознайомлення з природою», «Методика зображувальної діяльності», «Дитяча література», «Спецкурс «Гра у закладі дошкільної освіти»», «Основи педагогічних досліджень», Навчальна (педагогічна) практика.

Постреквізити навчальної дисципліни «Методика ознайомлення з довкіллям»: «Виховання та навчання дітей дошкільного віку в різновікових групах», «Курсова робота з фахових методик» «Курсова робота з фаху», Навчальна (педагогічна) практика, Підготовка до кваліфікаційного екзамену зі спеціальності.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
1	2	3
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	3-й	3-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	14 год	4 год
Практичні заняття	26 год	4 год
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	50 год	82 год
Консультації	Відповідно до графіка: : https://cutt.ly/KejOkOLb	
Вид підсумкового семестрового контролю:	Екзамен	

Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9274
---	---

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою результатів навчання

Результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
1	2	3
КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	Традиційні методи: словесні (бесіда, обговорення, розповідь, пояснення, інструктаж, робота з літературними джерелами, законодавчо-нормативними документами); наочні (ілюстрація, демонстрація, показ малюнків, схем, навчальних фільмів, інформаційних відеороликів, презентацій); практичні методи (письмові вправи: складання схем, порівняльних таблиць, анотацій, пам'яток, методичних рекомендацій тощо). Інтерактивні методи: «асоціативний куш», ділові ігри, ситуаційні задачі, кейс-метод, метод незакінчених речень, ігрове навчання, творчі завдання; складання хмар слів; сенкан; складання «діамант».	Поточні контрольні заходи: виконання практичних завдань, експрес-контролі. Підсумкові контрольні заходи (екзамен): тестування, СЕЗН Moodle
КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.		
КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.		
КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт		
КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями		
КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.		
КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності.		
КЗ-10. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.		
КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.		
КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.		
КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини)		

і його місце в довідці).		
КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.		
КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).		
КС-8. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довідці.		
КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.		
КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами		
КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.		
<i>Спеціальні компетентності,</i> визначені закладом вищої освіти та освітньо-професійною програмою		
КС-21. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками; використовувати сучасні цифрові ресурси в освітньому середовищі закладу дошкільної освіти для розв'язання навчально-виховних та професійних задач.		
КС-22. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами у відкритому лінгвориторичному просторі сучасного закладу дошкільної освіти.		
ПР-01 Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст,		

організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку		
ПР-02 Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.		
ПР-08. Планувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей та потреб дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності		
ПР-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.		
ПР-14. Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.		
ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.		
ПР-21. Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку.		
ПР-22. Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.		
ПР-23. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності.		
ПР-24. <i>Програмні результати навчання, визначені закладом вищої</i>		

<i>освіти та освітньо-професійною програмою</i> Креативно мислити відповідно до викликів соціуму, генерувати ідеї, бути рішучим у провадженні нових стратегій; самостійно підвищувати свою педагогічну і професійну майстерність; використовувати сучасні цифрові технології для особистісного зростання та створення власного іміджу спеціаліста.		
--	--	--

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Науково-теоретичні засади методики ознайомлення дітей з довкіллям.

Тема 1. Предмет і завдання методики ознайомлення дітей з довкіллям

Предмет, об'єкт і завдання методики ознайомлення дітей з довкіллям. Виховні та пізнавальні завдання навчально-виховної роботи у дошкільному закладі. Діяльнісний підхід до організації життєдіяльності дітей у довкіллі.

Тема 2. Зміст, форми, засоби ознайомлення дітей з довкіллям.

Програмне забезпечення ознайомлення дітей з довкіллям. Державний стандарт дошкільної освіти – документ, що містить перелік і опис згрупованих за освітніми напрямками результатів навчання і компетентностей, які набуваються вихованцями впродовж здобуття дошкільної освіти. Становлення особистості дошкільника у предметно-розвивальному середовищі дошкільного закладу. Засоби ознайомлення дітей з довкіллям.

Тема 3. Методи і прийоми ознайомлення дітей з предметним довкіллям

Характеристика методів і прийомів ознайомлення дітей з предметним довкіллям. Організація спостережень дітей у предметному довкіллі. Екскурсії-огляди, розглядання предметів і бесіда. Бесіда за дидактичними картинами. Бесіда за змістом репродукцій художніх картин. Методи опосередкованого ознайомлення дітей з предметним довкіллям. Ознайомлення з довкіллям засобами дидактичної

Змістовий модуль 2. Методика ознайомлення дітей з довкіллям у дошкільному навчальному закладі.

Тема 4. Форми ознайомлення дітей із довкіллям. Виховання у дітей відповідального ставлення до довкілля.

Сучасні підходи до організації занять з ознайомлення з довкіллям. Види занять за дидактичними цілями. Ознайомлення дітей з правилами пожежної безпеки. Ознайомлення дітей з правилами дорожнього руху.

Тема 5. Діти в соціальному довкіллі. Економічна освіта. Програма «Афлатот»

Дитинство як педагогічна категорія. Багатовекторність соціуму у свідомості дітей. Стосунки з однолітками як чинник формування уявлень про соціальний предметний світ. Економічна освіта як чинник всебічного розвитку дошкільників. Програма «Афлатот».

Тема 6. Ознайомлення дітей з явищами суспільного життя.

Ознайомлення дітей з рідним краєм і Батьківщиною. Ознайомлення дітей з національними символами України.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Лекція 1	Тема. Предмет і завдання методики ознайомлення дітей з довкіллям	2		0,5 щотижня
Практичне заняття 1,2	Предмет, об'єкт і завдання методики ознайомлення дітей з довкіллям. Виховні та пізнавальні завдання навчально-виховної роботи у дошкільному закладі.	4		1 раз на тиждень
Самостійна робота *	Діяльнісний підхід до організації життєдіяльності дітей у довкіллі.	9	15	
Лекція 2	Тема. Зміст, форми, засоби ознайомлення дітей з довкіллям.	2	1	0,5 щотижня
Практичне заняття 3	Програмне забезпечення ознайомлення дітей з довкіллям. Державний стандарт дошкільної освіти - документ, що містить перелік і опис згрупованих за освітніми напрямами результатів навчання і компетентностей, які набуваються вихованцями впродовж здобуття дошкільної освіти. Становлення особистості дошкільника у предметно-розвивальному середовищі дошкільного закладу. Засоби ознайомлення дітей з довкіллям	2	1	1 раз на тиждень
Практичне заняття 4		2		1, раз на тиждень
Самостійна робота *		9	13	
Лекція 3	Тема. Методи і прийоми ознайомлення дітей з предметним довкіллям	2	1	0,5 щотижня
Практичне заняття 5,6	Характеристика методів і прийомів ознайомлення дітей з предметним довкіллям. Організація спостережень дітей у предметному довкіллі. Екскурсії-огляди, розглядання предметів і бесіда. Бесіда за дидактичними картинами. Бесіда за змістом репродукцій художніх картин. Методи опосередкованого ознайомлення дітей з предметним довкіллям. Ознайомлення з довкіллям засобами дидактичної	4	1	1 раз на тиждень
Самостійна робота *		9	13	
Лекція 4	Тема. Форми ознайомлення дітей із довкіллям. Виховання у дітей відповідального ставлення до довкілля.	2	1	0,5 щотижня
Практичне заняття 7	Сучасні підходи до організації	2	1	1 раз на тиждень

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Методика ознайомлення з довкіллям

Практичне заняття 8	занять з ознайомлення з довкіллям. Види занять за дидактичними цілями.	2		1 раз на тиждень
Самостійна робота *	Ознайомлення дітей з правилами пожежної безпеки. Ознайомлення дітей з правилами дорожнього руху.	9	13	
Лекція 5	Тема. Діти в соціальному довкіллі. Економічна освіта. Програма «Афлатот».	4		0,5 щотижня
Практичне заняття 9,10	Програмне забезпечення формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку. Державний стандарт дошкільної освіти - документ, що містить перелік і опис згрупованих за освітніми напрямами результатів навчання і компетентностей, які набуваються вихованцями впродовж здобуття дошкільної освіти. Засоби формування соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку.	4		1 раз на тиждень
Самостійна робота *		7	15	
Лекція 6	Тема. Ознайомлення дітей з явищами суспільного життя.	2	1	0,5 щотижня
Практичне заняття 11	Ознайомлення дітей з рідним краєм і Батьківщиною. Ознайомлення дітей з національними символами України.	2	1	1 раз на тиждень
Практичне заняття 12-13	Ознайомлення з народними традиціями, святами.	4		1 раз на тиждень
Самостійна робота *		7	13	

* Самостійна робота передбачає засвоєння матеріалу в позааудиторний час, підготовку практичних завдань, опрацювання рекомендованої літератури, підготовку до екзамену.

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичне заняття №1	Есе	Написати свої роздуми на тему «Омріяне навколишнє для дошкільників».	3 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання; знання студента є глибокими, міцними, системними, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань 2 бали – отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі, володіє елементарними вміннями	3

			навчальної діяльності; 1 бал – отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення	
Практичне заняття №2	Опрацювання закону України «Дошкільна освіта»	Дати відповіді на запитання: 1.З яких законів витікає закон України «Дошкільна Освіта»? 2.Основні завдання законодавства України про дошкільну освіту. 3.Державна політика у сфері дошкільної освіти. 4.Базові етапи становлення особистості дитини. 5.Принципи на яких базується дошкільна освіта. 6.Роль сім'ї у дошкільній освіті. 7.Здобуття дошкільної освіти. 8.Мова (мови) у дошкільній освіті.	3 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання; знання студента є глибокими, міцними, системними, він уміє застосовувати їх для виконання творчих завдань 2 бали – отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності; 1 бал - отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення	3
Практичне заняття №3	Опрацювання «Базового компоненту»	Опрацювати у «Базовому компоненті» освітній напрям «Дитина в соціумі», виписати такі критерії: Компетентності, Емоційно-ціннісне ставлення. Знання. Уміння. Навички, Участь батьків добрати приклади	3 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання; знання студента є глибокими, міцними, системними, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, виявляти й відстоювати особисту позицію. 2 бали – отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності; 1 бал – отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення .	3

Практичне заняття №4	Робота з програмою «Дитина»,	Опрацювати програму «Дитина», виписати: Освітні завдання, Зміст роботи, Предметний світ Соціальний світ	3 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання; знання студента є глибокими, міцними, системними, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань 2 бали – отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності; 1 бал – отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення	3
Практичне заняття №5	Робота з відео	Доберіть відео заняття з ознайомлення з довідками, прикріпіть посилання, складіть програмовий зміст згідно програми, напишіть хід і висновки.	3 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання; знання студента є глибокими, міцними, системними, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань 2 бали – отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності; 1 бал – отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення	3
Практичне заняття №6	Бесіда за картиною	Передивіться презентацію «Бесіда за картиною», виберіть картину Ю. Мацика і складіть текст бесіди.	3 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання; знання студента є глибокими, міцними, системними, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань 2 бали – отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності; 1 бал – отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується	3

			початковими уявленнями про предмет вивчення	
Практичне заняття №7	Робота з літературою	Доберіть художню літературу за темою «Безпека життєдіяльності дошкільника»: 2 загадки, 2 вірша, 2 прислів'я, казку або оповідання.	3 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання; знання студента є глибокими, міцними, системними, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань 2 бали – отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності; 1 бал - отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення	3
	Модульний контроль №1		Експрес-тестування під час практичних занять виконується на СЕЗН ЗНУ Moodle (10 тестових завдань)	10
Практичне заняття №8	Консультація для батьків	Підготуйте консультацію у вигляді презентації для батьків на тему «Безпека вдома»	3 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання; знання студента є глибокими, міцними, системними, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань 2 бали – отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності; 1 бал - отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення	3
Практичне заняття №9	Програма «Афлатот»	Уважно прочитайте програму «Афлатот», виберіть два заняття, складіть мету згідно програми «Дитина», напишіть стислий хід, та висновки (декілька запитань).	3 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання; знання студента є глибокими, міцними, системними, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань 2 бали – отримує студент, який виконав завдання не в	3

			повному обов'язі, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності; 1 бал – отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення	
Практичне заняття №10	Складання анотації до наукової статті	Скласти анотацію та визначити ключові слова до наукової статті. Анотація виконує інформувальну функцію, а тому необхідно дати відповідь на запитання: «Про що йдеться в статті?». Текст анотації включає: мету роботи; коротку характеристику статті за змістом, призначенням, формою (що нового розглянуто, для якого читача призначена тощо); констатацію основних результатів; ключові слова (5-8).	3 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обов'язі виконав завдання; знання студента є глибокими, міцними, системними, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань 2 бали – отримує студент, який виконав завдання не в повному обов'язі, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності; 1 бал - отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення	3
Практичне заняття №11	Робота з програмою «Україна – моя Батьківщина» за науковою редакцією О.Д. Рейпольської,	Складіть за програмою «Україна – моя Батьківщина» за науковою редакцією О.Д. Рейпольської, конспект комплексного заняття для дітей бр.ж.	3 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обов'язі виконав завдання; знання студента є глибокими, міцними, системними, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань 2 бали – отримує студент, який виконав завдання не в повному обов'язі, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності; 1 бал – отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення	3
	Модульний контроль №2		Експрес-тестування під час практичних занять виконується на СЕЗН ЗНУ	10
Практичне заняття №12	План-конспект бесіди	Вибрати з програми «Українське дошкілля» художній твір для будь	4 бали отримує студент, який самостійно, у повному обов'язі виконав завдання; знання	4

		якого віку і скласти план бесіди.	студента є глибокими, міцними, системними, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, виявляти й відстоювати особисту позицію. 3 бали отримує студент, що знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, відповідь студента правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй бракує власних суджень; завдання виконане на належному рівні, але без творчого підходу; 2 бали отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності; 1 бал отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення	
Практичне заняття №13	Інформаційне повідомлення за темою: «методичні прийоми виховання ставлення дітей до своєї родини»	Підготувати інформаційне повідомлення (доповідь у вигляді презентації), виписати з методичних посібників найцікавіші методичні прийоми виховання ставлення дітей до своєї родини.	3 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання; знання студента є глибокими, міцними, системними, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань 2 бали – отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності; 1 бал – отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення	3
Усього за підсумковий				60

контроль				
		Підсумковий контроль		
екзамен	Теоретичне завдання	Тестування Питання для підготовки розміщено на СЕЗН Moodle	За кожну правильну відповідь на 20 тестових запитань здобувач вищої освіти отримує 1 бал	20
	Практичне завдання	Складіть 1 план-конспект за схемою: тема, програмовий зміст, матеріал. хід, висновки 1. Спостереження за працею помічника вихователя. 2. Спостереження за працею вихователя. 3. Спостереження за працею медичної сестри. 4. Спостереження за працею кухаря. 5. Екскурсія-огляд групової кімнати. 6. Екскурсія-огляд пральні. 7. Екскурсія-огляд кухні. 8. Екскурсія-огляд медичного кабінету. 9. Екскурсія-огляд магазину продуктів. 10. Екскурсія до бібліотеки. 11. Екскурсія в музей. 12. Екскурсія до пожежної частини. 13. Бесіда за картиною «Золота осінь». 14. Бесіда за картиною «Жнива». 15. Бесіда за картиною «Збір врожаю». 16. Бесіда за картиною «Зимові розваги». 17. Бесіда за картиною «Літній відпочинок». 18. Бесіда за картиною «Збори у подорож». 19. Бесіда за	20–17 балів – високий рівень: план-конспект повністю відповідає завданню, логічно структурований і всебічно розкритий з урахуванням ключових аспектів; відповідає віку дітей. програмовим завданням 16–13 балів – достатній рівень: план-конспект відповідає основним вимогам, структурований, змістовно насичений; має незначні недоліки 12–9 балів – середній рівень: план-конспект загалом відповідає завданню, проте має фрагментарний характер; можливі нечіткі формулювання окремі компоненти описані стисло або схематично; 8–5 балів – низький рівень: план-конспект: реалізовано частково або з грубими логічними порушеннями; відсутні або нечітко описані ключові компоненти: не має цілісної структури; 4–1 бал – дуже низький рівень: робота демонструє часткове або формальне виконання завдання; відсутня логіка, структура порушена, зміст поверховий;	20

		картиною «Гостини у селі». 20. Бесіда за картиною «Свято у Місті». 21. Бесіда порівняльного характеру за картинами "В аеропорту", "На залізниці". 22. Бесіда за картиною В.М.Васнецова "Оленка". 23. Бесіда за картиною І.Шишкіна "Дощ у лісі". 24. Бесіда за картиною К.О.Трутовського "Одягають вінок». 25. Бесіда "Київ — столиця України". 26. Бесіда "Наше місто" або "Ми любимо своє село". 27. Бесіда "Хліб - усьому голова". 28. Бесіда "Професії твоїх батьків". 29. Бесіда "Що ми виростили на городі, в саду". 30. Бесіда "Що машини допомагають робити в дошкільному закладі і дома?" 31. Бесіда "На чому люди їздять?"		
Усього за підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

1. Богуш А., Гавриш Н. Методика ознайомлення дітей з довір'ям у дошкільному навчальному закладі. Підручник для ВНЗ. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2020. 408 с.
2. Богуш А.М. Мовленнєво-ігрова діяльність дошкільників: мовленнєві ігри, ситуації, вправи: навч. посіб. Вид. 2-ге, допов. Київ: Слово, 2022. 303 с.
3. Виховання дошкільника в праці / З. Н. Борисова, Г. В. Беленька, М. А. Машовець та ін. Київ: Слово, 2020. 112 с.
4. Дитина у сучасному соціопросторі : навчальний посібник / Т.Піроженко, С.Ладивір, К.В. Карасьова [та ін.]. Київ-Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2024. 272 с.
5. Гаврило О. І. Технологія формування дослідницької діяльності у дошкільників : навчально-методичний посібник для студентів закладів вищої освіти. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 134 с
6. Дичківська І, Козлюк О., Кузьмук Л., Поніманська Т. Соціальний розвиток дитини. Старший дошкільний вік. Київ: Генеза, 2023. 88 с.
7. Козлова С.А. Теорія і методика ознайомлення дошкільників з соціальною дійсністю: навч. посібник. Київ: Стилос, 2019. 160 с. 10.
8. Кононко О.Л. Психологічні основи особистісного становлення дошкільника (системний підхід). Київ: Стилос, 2020. 336 с..
9. Максимова О.О. Ознайомлення дітей з суспільним довір'ям: навчальний посібник / О.О. Максимова. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022.175 с.
10. Марчій-Дмитраш Т. М. Ознайомлення дітей з суспільним довір'ям: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г.М., 2022. 80 с.
11. Мельничук Л.Б. Методика ознайомлення дошкільників з соціальним довір'ям : робочий зошит для студ. спец. 012 «Дошкільна освіта». Рівне, 2018. 36 с.
12. Мельничук Л.Б. Технологія ознайомлення дошкільників з оціальним довір'ям. Теорія і практика професійної підготовки майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти та початкової школи в умовах ступеневого навчання : монографія / авт. кол. : В. Є. Борова, Л. В. Ілюк, О. Ф. Кирилович та ін. ; за заг. ред. О. О. Красовської. Рівне : О. Зень, 2021. С. 307 - 346.
13. Методика ознайомлення дошкільників з соціальним довір'ям : навчально-методичний посібник. /Укладач Л.Б. Мельничук. Рівне : ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені акад. С. Дем'янчука», 2020. 92 с.
14. Чорна Г. В., Самсонова О. О. Формування уявлень про професії у дітей дошкільного віку в закладах дошкільної освіти. Інноваційна педагогіка. 2022. № 47. С. 55-65.

15. Самсонова О. О. Історико-теоретичні засади розвитку професіоналізму вихователів закладів дошкільної освіти. «Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки». 2020. № 1. С. 24-28.
16. Самсонова О. О., Чорна Г. В. Теоретичні основи концепції педагогічного впливу на розвиток професіоналізму майбутніх вихователів. В кн.: Theoretical foundations of the functioning of Education. Ways to improve the effectiveness of educational activities / За загальною редакцією Baranovska O. . Boston: Primedia eLaunch. 2021 С. 122-130.
17. Самсонова О.О. У світі музичних ігор. За загальною редакцією Самсонова О. О., Синяк І. Харків : Ранок, 2021. 144 с.
18. Самсонова О. О., Парчук Н. Г. Роль батьків у моральному вихованні дошкільників. The XIV International Scientific and Practical Conference "The latest opportunities for learning, broadcasting and social development" Graz: ., 2024. С. 247-250.
19. Самсонова О. О., Огилько А. П., Грабовенко Є. Ю., Крамаренко Л. Особливості морального виховання в сім'ї. The 8th International scientific and practical conference "Science and technology: problems, prospects and innovations" (May 11-13, 2023) Osaka: CPN Publishing Group, 2023. С. 271-278.
20. Kruty K. ., Chorna H. ., Samsonova O. ., Kurinna A. ., Sorochnytska O. ., Desnova I. . Genesis of Grammatical Structure of a Preschool Child Language. Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala. 2022. T. 1Supl. № 14. С. 495-528
21. Lokarieva H. ., Samsonova O. ., Chorna H. ., Balatska N. . The essence of professional development of a modern teacher: scientific and methodological approaches. Педагогічні науки: теорія та практика. 2024. № 3. С. 75-85
22. Margot Sunderland What Every Parent Needs to Know. A Psychologist's Guide to Raising Happy, Nurtured Children. London: Dorling Kindersley, 2023. 320p.
23. Chepil M. Professional Competence of Preschool Teachers in the Works of Ukrainian Scholars. Annales. 2021. № 34(1). P. 25-34.

Інформаційні ресурси

1. Гурковська Соловійова Розвиваємо дітей разом(2).pdf- Google URL:<https://sites.google.com/view/doshkillia-ua/%D0%BA%D0%BD%D0%B8%D0%B6%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%B8%D1%86%D1%8F>
2. ДискКіндрат Асоціативні карти 2023.pdf - Google Диск . URL: <https://sites.google.com/view/doshkillia-ua/%D0%BA%D0%BD%D0%B8%D0%B6%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%B8%D1%86%D1%8F>
3. Кіндрат Інтелектуальні карти 2023.pdf
4. Лінгвістична школа для малюків URL:<http://poliglotik.ucoz.ru/>
5. <http://mon.gov.ua/activity/education/doshkilna/basic1/>
6. <http://mon.gov.ua/activity/education/doshkilna/programy.html>
7. Професійний стандарт «Вихователь закладу дошкільної освіти»: затверджений наказом МОН України №755-21 від 19.10.2021 р. 27 с. URL:https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/357-nakaz_755.pdf

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Здобувачі, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані у формі співбесіди під час планової консультації викладача впродовж двох тижнів після пропуску. Відпрацювання занять може здійснюватися й шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Здобувачі, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до сесії не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Одне з основних завдань навчального процесу та курсу – формування нульової толерантності до академічної недоброчесності. Відповідно до чинних правових норм, порушенням норм академічної доброчесності зокрема вважається: плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства; фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях; фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень; списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на платформі СЕЗН Moodle ЗНУ: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються в ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>; наукометрична база Scopus: <https://www.scopus.com>; наукометрична база Web of Science: <https://apps.webofknowledge.com>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

За наявності сертифікату (свідоцтва, програми тощо) про проходження онлайн-курсу, тренінгу, вебінару, курсу підвищення кваліфікації та ін. з тематики (однієї з тем, змістового модуля) навчальної дисципліни залежно від кількості прослуханих годин (здобутих кредитів) здобувачу може бути нараховано до 40 балів. Дотичність тематики, відповідність досягнутих результатів навчання та кількість додаткових балів визначається викладачем. Документи, що підтверджують участь здобувача у відповідних заходах, мають бути подані викладачу до початку сесії.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 н. р. доступний за адресою:
https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ):
<http://sites.znu.edu.ua/confucius>